

Till Miljödepartementet

Via e-post m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: emi.hijino@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av Betänkande av Klimatpolitiska vägvalsutredningen SOU 2020:4

M2020/00166/KI

Stockholm Exergi AB (SE) har tagit del av rubricerat betänkande och vill framföra följande.

Sammanfattning

Stockholm Exergi (SE) driver två kraftvärmeverk med biobränslen, varav det ena torde vara ett av de största inom EU. Bolagets utsläpp av biogen koldioxid från punktkällor är betydande. SE bedömer att funktionell CCS-teknologi är tillgänglig och att tekniska förutsättningar för permanent lagring av koldioxid snart är på plats. SE ser inte några betydande tekniska hinder för en lyckad systemintegration av bio-CCS anläggningar med kraftvärmeanläggningar och fjärrvärmenät. Tvärtom finns det goda möjligheter att återvinna viss del av energin som åtgår för processen till fjärrvärmenäten. SE skulle med stöd av föreslagna styrmedel kunna bidra till negativa utsläpp genom att applicera CCS-teknik i full skala långt innan år 2030.

- SE anser att utredningens inriktning mot att tillskapa negativa utsläpp, såsom kolsänkor, är riktig.
- De förslag till åtgärder och styrmedel som föreslås när det gäller avskiljning och lagring av biogen koldioxid (bio-CCS) har goda förutsättningar att säkerställa att stödet blir kostnadseffektivt, och bör införas snarast möjligt.
- Det är avgörande att dessa styrmedel utformas så att de blir långsiktiga och uthålliga. Den politiska risken för ändringar i utformningen av stödet behöver i praktiken elimineras.
- I förslaget till förordning föreslås att beslut om stöd under en kontraktsperiod villkoras att aktörer sökt annan finansiering exempelvis inom EU, och att

auktionsbaserade stödet skall minskas i paritet med sådant annat stöd. Detta är en rimlig princip. Motsvarande villkor kan dock resas från exempelvis investeringsfonden inom EU. Detta behöver hanteras i de detaljerade föreskrifterna, så att en ”moment-22”-liknande situation inte uppstår.

- El som används för avskiljning av koldioxid bör vara skattebefriad. Risken för en försämrad eleffektbalans till följd av turbinbyten eller andra åtgärder för avskiljning och komprimering av koldioxid bör i första hand hanteras av aktörerna på marknadsmässig grund. Inom fjärrvärmesystem finns möjligheten att prioritera elproduktion före CCS-drift vid tillfällena då detta efterfrågas.
- SE anser att det även, förutom för bio-CCS, kan införas ekonomiska incitament för att främja användning av biokol som kolsänka. Tekniken för produktion av biokol finns i drift och kan enligt vår bedömning skalas upp. Det finns övertygande data om att biokol av rätt kvalitet samt om det används rätt binder kolet till marken under mycket lång tid. Produktionen av biokol, liksom användningen av biokolet, bör inramas av en teknisk standard som säkerställer att negativa utsläpp uppstår och verifieras. Biokolsproduktion kan med fördel stödjas bland annat genom stöd för åtgärder för att gynna kolinlagring på jordbruksmark inom landsbygdsprogrammet.
- För att kunna skapa långsiktiga affärsmodeller för bio-CCS och samproduktion av fjärrvärme och biokol är det viktigt att miljövärdet, de negativa utsläppen, kan allokeras till aktörernas produkter och tjänster på olika marknader. Detta är enligt SE:s tolkning inte i konflikt med syftet med föreslagna stödformer, att bidra till att nå det Klimatpolitiska ramverkets etappmål och det långsiktiga svenska klimatmålet till 2045. Dessa nationella mål följs upp genom summeringar av utsläpp som uppstår inom Sverige, precis som sker idag oaktat hur miljövärden allokeras.
- Om CCS-teknik appliceras vid avfallsförbränning kommer fossila utsläpp att reduceras, samtidigt som negativa utsläpp skapas av den biogena delen av avfallet. De biogena negativa utsläppen omfattas av föreslagna styrmedel (auktionsförfarandet). Avskiljning och permanent lagring av den fossila koldioxiden från avfallsförbränning bör finansieras solidariskt av de aktörer som orsakar och har rådighet över restavfallets fossila innehåll. Regelverk och styrmedel för detta bör utredas i särskild ordning.

Avgränsning

Stockholm Exergi instämmer i de överväganden och slutsatser som dras kring möjligheterna att tillskapa en ökad kolsänka inom LULUCF-sektorn. En grundläggande och rimlig princip är kravet på additionalitet.

Våra synpunkter avgränsas nedan till utredningens resonemang om bevekelsegrunderna för föreslagna styrmedel, samt förslagen till stöd för Bio-CCS.

Biogen respektive fossil koldioxid

Utredningens utgångspunkt är att kompletterande åtgärder som skapar negativa utsläpp inte används för att kompensera för fortsatta utsläpp av fossil koldioxid. Ambitionen att reducera dessa utsläpp ska inte sänkas. Endast negativa utsläpp (upptag av växthusgaser) och minskade utsläpp inom sektorn markanvändning föreslås kunna tillgodoräknas som kompletterande åtgärder. Det är viktigt att precis som görs i utredningen konsekvent skilja mellan biogena och fossila utsläpp.

SE tillstyrker att förslaget stöd riktas endast till biogena kolsänkor.

Mål och möjlig tidplan för införande av kompletterande åtgärder

Den realiserbara potentialen för bio-CCS i Sverige bedöms uppgå till minst 10 miljoner ton biogen koldioxid per år i ett 2045-perspektiv. Den teoretiska tekniska potentialen bedöms vara dubbelt så stor. År 2030 föreslås Sverige åstadkomma kompletterande åtgärder som motsvarar minst 3,7 miljoner ton koldioxid per år, för att till år 2045 öka till minst 10,7 miljoner ton koldioxid per år. Syftet är att negativa utsläpp vid år 2045 ska motverka kvarstående utsläpp som är svåra att helt reducera. Bio-CCS föreslås kunna ge 1,8 Mton CO₂ekv vid år 2030 samt 3-10 Mton CO₂ekv vid år 2045.

Utredningen konstaterar att projekt för bio-CCS kräver långa ledtider. Därvidlag skiljer sig egentligen inte bio-CCS-åtgärder från andra större åtgärder eller verksamheter som kräver miljötillstånd. Utredningens slutsats är att omgående handling krävs från statens sida för att de första anläggningarna ska kunna tas i drift under 2020-talet.

SE instämmer till fullo i detta. Givet att legala och ekonomiska förutsättningar i enlighet med de styrmedel som föreslås i utredningen beslutas och budgeteras för, finns goda möjligheter att implementera såväl bio-CCS som industriell biokolsproduktion inom fem år. Inför ett auktioneringsförfarande är det rimligt att möjliga aktörer får viss tid på sig att sammanställa erforderligt underlag för beslut om deltagande och prisnivå. Det är dock samtidigt önskvärt att processen kommer igång så att de första storskaliga anläggningarna kommer i drift så snart som möjligt. Detta kommer att ge värdefulla erfarenheter inför det fortsatta arbetet.

Möjligheterna att erhålla investeringsstöd från EU kan också vara goda för de aktörer som kommer framåt snabbt. Erfarenheter från auktioneringsprocessen och dessa anläggningar bör dessutom vara värdefulla inför det fortsatta arbetet.

En stor investering som detta skulle bli fråga om kan slutligen bidra till tusentals årsarbeten under ett antal år, och skulle därmed kunna utgöra ett viktigt bidrag till den ekonomiska återhämtning som kommer att behövas efter coronapandemin.

Arbetet med att utreda de närmare riktlinjer som föreslås läggas på energimyndigheten bör ha som mål att en första auktionering ska kunna hållas hösten 2021 eller våren 2022.

Vi anser att utredningens målfunktion, att föreslå sätt att öka den svenska sk kolsänkan genom åtgärder som ökar upptaget av koldioxid genom ökad nettoinbindning av koldioxid i biomassa och teknik som avskiljer biogen koldioxid, utgör en riktig avgränsning för föreslaget stöd.

Teknik för bio-CCS finns tillgänglig idag och med föreslagna ekonomiska incitament och lagändringar beträffande export och lagring av koldioxid bör teknik för bio-CCS kunna tas i drift vid mitten av 2020-talet.

Detta förutsätter dock att föreslagna åtgärder genomförs skyndsamt med målet att en första auktionering ska kunna hållas år 2022.

Polluter Pays Principle vägledande princip för fossila utsläpp

En utgångspunkt i klimatarbetet bör vara att externa kostnaden för klimatpåverkan internaliseras i produkters eller tjänsters produktionskostnad, i enlighet med principen om att förorenaren ska betala (Polluter Pays Principle, PPP). Med denna princip som grund kan teknikneutrala och kostnadseffektiva incitament för att undvika miljöpåverkan skapas.

För att klimatmålet till 2045 ska nås krävs att utsläppen av koldioxid från användningen av fossila råvaror mer eller mindre upphör. Utredningens förslag till kompletterande åtgärder ska ses som komplement till denna antagna utveckling. Det är samtidigt uppenbart att det finns sektorer eller branscher där CCS-teknologin kan vara ett kostnadseffektivt sätt att snabbt nå stora utsläppsminskningar. SE konstaterar att det idag diskuteras om inte även avskiljning och lagring av fossil koldioxid borde omfattas av stödjande incitament som finansieras av det allmänna.

Vi instämmer i utredningens uppfattning om att det är rimligt en utsläppare betalar för de skador utsläppen åstadkommer, samt att det omvänt är rimligt att den som skapar negativa utsläpp genom bio-CCS får betalt för den nytta som genereras. SE:s uppfattning är att fossila koldioxidutsläpp som orsakas av användning av fossila råvaror ska minskas genom incitament som baseras på PPP-principen. För det fall CCS-teknik används för att reducera fossila utsläpp bör den i första hand finansieras av de aktörer som orsakar utsläppet, via

aktörernas marknader. Detta kommer säkerligen att kräva att nya affärsmodeller utvecklas och kompletteras med såväl ekonomiska som administrativa styrmedel.

När det gäller CCS-teknik för att avskilja fossil koldioxid bör en separat utredning tillsättas med syfte att belysa förutsättningarna för att genom exempelvis kvotplikt, certifikatsystem eller tekniska standarder hitta sätt att föra över kostnaden för CCS-tekniken till slutkonsumenterna av produkterna.

Utsläpp från avfallsförbränning intar en särställning

SE:s återstående fossila koldioxidutsläpp består från och med år 2020 i stort sett av utsläpp från förbränning av avfallsbaserade bränslen. Det bör noteras att Sverige och Danmark har valt att införliva de fossila utsläppen från avfallsförbränning i EU-ETS. Därmed har svenska aktörer som erbjuder avfallsbehandling genom förbränning med energiåtervinning en kostnad för klimatpåverkande utsläpp som andra aktörer inom EU inte har. I den mån avfall från andra medlemsländer inom EU behandlas av Stockholm Exergi genom förbränning med energiåtervinning kommer således dessa utsläpp att ingå i EU-ETS med dess krympande tilldelningsplan, och samtidigt omfattas av det svenska nationella långsiktiga klimatmålet. Om avfallsbehandling genom förbränning ersätter deponi, eller underlättar till en sådan omställning, leder den samtidigt till minskad klimatpåverkan genom att metangasutsläpp undviks. Denna klimatnytta, som uppstår i andra länder, fångas dock inte upp vid uppföljningen av det svenska klimatmålet.

Högkvalitativ materialåtervinning, där återvunnet material ersätter primär råvara, leder typiskt sett till både resurshushållning och klimatnytta. Betydande delar av den plast som idag förbränns med restavfall som kvarstår efter sortering är återvinningsbar, och bör redan nu utsorteras och användas som sekundär råvara vid nytillverkning. På sikt kan även olika koncept för kemisk återvinning av plast bli möjlig och kommersiellt tillgänglig. Här behövs stöd för utveckling och starkare incitament för tillverkningsled att dels säkerställa att produkterna är återvinningsbara, och verkligen återvinns så att resursvinster görs. Det pågår idag en utveckling av styrmedel inom detta område vilket kan antas få effekt på sikt. Även om material återvinns i allt högre grad finns det dock begränsningar i hur många gånger olika material kan cirkuleras i samhället. Allt material som sätts på marknaden blir för eller senare ett avfall som inte längre går att materialåtervinna, och då måste det tas om hand på annat sätt. För detta finns i dagsläget två olika metoder, deponering eller förbränning.

I princip finns det två sätt att minska utsläppen från avfallsförbränning.

En väg innebär att de fossila fraktionerna i avfallsbränslen utsorteras och behandlas genom deponi. Deponering medför miljörisker och leder inte till effektivare användning av resurser.

Den andra metoden att reducera avfallsbehandlings klimatpåverkan är att applicera CCS-teknik vid avfallsförbränning. Betydande delar av restavfallet består av material av fossil råvara som är tekniskt svårt eller miljömässigt olämpligt att återvinna som material. För dessa materialslag är förbränning en metod som dels minskar behovet av deponi, dels destruerar eller avskiljer miljöstörande ämnen, och dels tillför energi till samhället. Förbränningsanläggningarna kan på sätt och vis betraktas som *avfallsreningsverk med energiåtervinning*. Om material av fossil råvara såsom plast ingår i restavfall som förbränns krävs avskiljning av koldioxid med CCS-teknik för att de fossila utsläppen ska upphöra. Om CCS-teknik tillämpas vid avfallsförbränning uppnås på en och samma gång dels minskade utsläpp av fossil koldioxid, dels negativa utsläpp av den biogena fraktionen i avfallsbränslet. Negativa utsläpp vid CCS på avfallsförbränning bör betraktas som additionella och har från klimatsynpunkt samma funktion som negativa utsläpp vid bio-CCS, och bör således från början kunna omfattas av den auktionering som föreslås i denna utredning.

Aktörer som behandlar avfallet genom förbränning har låg rådighet över utsläppen

Den verksamhet som bedriver avfallsbehandlingen i sista led står för det legala ansvaret för erforderliga miljötillstånd samt alla emissioner som uppstår vid förbränningen. Dessutom ingår de fossila koldioxidutsläppen i EU-ETS. Klimatmålet för år 2045 förutsätter att dessa utsläpp har upphört, samtidigt som det sannolikt blir svårt att helt eliminera dessa utsläpp genom alternativ avfallsbehandling. En intressant fråga är därför hur CCS-teknik vid avfallsförbränning skulle kunna finansieras.

De aktörer som behandlar avfall genom förbränning med energiåtervinning saknar rådighet över restavfallets sammansättning. Detta avgörs tidigare i värdekedjan, från tillverkningsledet där produkter designas, vidare via konsumenternas hantering och beteenden, och som sista led innan själva förbränningen av kommunala avfallsbolag och privata återvinningsbolag som i sin tur hanterar och sorterar avfallet för att göra material tillgängligt för uppgradering och återvinning. Klimatpåverkan från avfallsbehandling genom förbränning speglar samhällets produktion av varor och produkter samt avfallshanteringens samlade prestanda. Det blir därmed komplicerat att tillämpa principen om att förorenaren ska betala gentemot den aktör som i sista led får i uppdrag att behandla restavfallet genom förbränning.

En kombination av de styrmedel som föreslås i denna utredning för negativa utsläpp, samt administrativa styrmedel som ger upphandlare av avfallsbehandling tydliga incitament att antingen reducera innehållet av fossilt material i restavfallet genom effektivare sortering eller finansiera avskiljning av fossil koldioxid, skulle dock kunna vara ett intressant sätt att skapa förutsättningar för att minska de fossila utsläppen och tillskapa negativa utsläpp baserat på den förnybara delen i avfallsbränslen. Om negativa utsläpp har ett värde finns dessutom hela tiden ett incitament att öka dessa genom att minska andelen fossilt material i avfallsbränslet genom allt bättre avfallssortering. Detta incitament skulle gå hand i hand med målen om ökad materialåtervinning och de styrmedel som idag diskuteras för att öka återvinningen av exempelvis plast.

CCS vid avfallsbränslen skulle därmed, givet en lyckosam utveckling med över tid ökad andel materialåtervinning och ökad andel biogena plaster, initialt bli en metod för att dels reducera fossila utsläpp och dels samtidigt tillskapa negativa utsläpp, för att vid år 2045 i huvudsak tillskapa negativa utsläpp.

Negativa utsläpp vid CCS på avfallsförbränning bör betraktas som additionella och har från klimatsynpunkt samma funktion som negativa utsläpp vid Bio-CCS, och bör således från början omfattas av de styrmedel i form av auktionering som föreslås i denna utredning.

Incitament för negativa utsläpp bör kunna kombineras med styrmedel som baseras på att producenter och konsumenter tillsammans med aktörerna som sköter avfallshanteringen, tar ökat ansvar för restavfallets klimatpåverkande utsläpp när det slutbehandlas. För den fossila och klimatpåverkande delen av koldioxidutsläpp vid förbränning av avfall bör kostnaden för CCS-tekniken kunna överföras till den som upphandlar avfallsbehandlingstjänsten. Dessa aktörer bör i sin tur ha möjlighet att övervältra kostnaden till produktägare eller de aktörer som har producentansvar. Flera alternativa lösningar som baseras på att klimatpåverkande avfall i slutänden kan behandlas utan utsläpp kan diskuteras.

En sådan ordning skulle öka incitamenten för att använda biogena förpackningsmaterial och för ökad utsortering av återvinningsbara material av fossil råvara, som exempelvis plastförpackningar, för materialåtervinning.

För detta krävs sannolikt att nya administrativa styrmedel tillkommer samtidigt som den nya skatten på avfallsförbränning utgår eller utformas så att den inte som nu är fallet missgynnar effektiv utsortering av plast. Detta bör utredas skyndsamt i särskild, ordning samordnat med den översyn av avfallsförbränningsskatten som nu pågår, och därefter i sin tur samordnas med strategin för kompletterande åtgärder.

Potential för andra tekniska åtgärder

Biokol

SE delar utredningens syn att styrmedel skulle kunna öka kolsänkan från biokol till ca en miljon ton koldioxid per år. Detta motsvarar cirka 10 % av maximala kvarvarande utsläpp inom Sveriges gränser vid år 2045.

SE anser att användning av biokol idag kan betraktas som en teknik som skapar negativa utsläpp, dvs en kolsänka. Det finns vetenskaplig data om att biokol, om det används rätt, binder kolet till marken under mycket lång tid. Ett flertal större studier och rapporter pekar på detta, se till exempel Fuss et al. (2018), Royal Society (2018) och inte minst i IPCC's

rapport "Refinement to the 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories". I den sistnämnda beskrivs i detalj hur kolsänkor från biokol ska beräknas på nationell nivå. Biokol kan därmed ingå i Sveriges bidrag till att uppfylla klimatmålen i Parisavtalet. Dessutom har det framkommit ny kunskap i ett i stort sett färdigt examensarbete vid KTH (Corbo, 2018). Slutsatsen i det arbetet är att biokol som kolsänka sannolikt har bättre möjlighet i Sverige jämfört med varmare regioner. Detta då den biologiska aktiviteten i jorden är lägre vid lägre temperaturer, vilket förlänger biokolets varaktighet i jorden.

Produktionen av biokol, liksom användningen av biokolet, bör dock inramas av en teknisk standard som säkerställer att negativa utsläpp uppstår och verifieras. Certifiering av biokol är viktigt och begreppet biokol bör vara förbehållet sådant material som ej går till förbränning (oxidation).

SE ser positivt på att det tillförs resurser för att stötta vidare forskning och tester av biokol i Sverige. Det är också viktigt att Sverige verkar för att biokol kommer med i EU:s nya klimatpolitik (CAP).

Utredningen nämner att Biokol är den metod för kolinlagring som har bäst möjligheter i Sverige efter BECCS och LULUCF. SE instämmer i detta, och vill lyfta fram att biokolsproduktion kan skapa möjligheter för en bredare skara aktörer att skapa kolsänkor. Produktion av biokol kan göras av många aktörer och användas inom många områden i olika skalor. Om satsning görs enbart på BECCS och LULUCF är delmängden aktörer som kan bidra till kolsänkor i samhället förhållandevis lägre.

Som nämns i utredningen kan biokol även användas som djurfoder och i ströbäddar för senare spridning på åkermark, i byggnadsmaterial (asfalt och betong), anläggningsjord och i trädplanteringar. Dessutom finns applikationer som gräsmattor, trädgårdar, golfbanor, fotbollsplaner och skogsmark. Vidare kan flera lågvärdiga avfallsströmmar såsom trädgårdsavfall, hästgödsel och halm utnyttjas för produktion av biokol. Potentialen att sluta kretslopp är god.

Sammantaget öppnar detta upp för att aktörer såsom kommuner, byggbolag, fodertillverkare, lantbrukare (som komplement till andra LULUCF-åtgärder), mindre energibolag som inte kan arbeta med BECCS, företag som sköter urbana miljöer, skogsägare och avfallsbolag också skulle kunna arbeta med kolsänkor. Utredningen av styrmedel för biokol bör startas skyndsamt och inte enbart begränsas till landsbygdsprogrammet som föreslås av utredningen, utan ges en betydligt bredare omfattning.

Ytterligare en aspekt som nämns i utredningen är värd att poängtera. Biokol kan inom jordbruket stödja såväl utsläppsminskningar som klimatanpassning. Klimatförändringarna kommer högst troligt innebära längre och mer intensiva torrperioder, något som biokol sannolikt kan motverka. Ett styrmedel riktat mot biokol kan därmed få dubbel positiv verkan. Biokol skulle kunna exporteras från länder som Sverige, med stor tillgång på biomassa exempelvis i form av restprodukter från skogsbruket, till länder i Europa med ännu större behov av klimatanpassning av livsmedelsproduktionen. Detta skulle kunna räknas som utsläppsminskning i annat land samtidigt som en exportindustri byggs upp.

Utredningen av styrmedel för biokol bör startas skyndsamt och inte enbart begränsas till landsbygdsprogrammet som föreslås av utredningen, utan ges en betydligt bredare omfattning.

Tekniken för produktion av biokol bär globalt på en stor potential men skulle även relativt snabbt kunna skalas upp till industriell nivå i Sverige.

Produktionen av biokol, liksom användningen av biokolet, bör inramas av en teknisk standard som säkerställer att negativa utsläpp uppstår. Möjligheten att införa krav på att certifiera biokol som skapat minusutsläpp bör övervägas.

Produktion av biokol bör inräknas som en åtgärd som skall kunna användas för att skapa negativa utsläpp. Det bör framtill dess fortsatt vara möjligt att få investeringsstöd till biokolsanläggningar genom Klimatklivet.

Rapportering även inom frivilliga globala standards blir viktigt att utveckla

Beräkning, rapportering och verifiering av negativa utsläpp kan vara utmanande när det gäller åtgärder inom LULUCF-sektorn.

Detta bör dock inte vara något problem när det gäller bio-CCS samt kunna lösas vid användning av biokol. SE har till exempel utvecklat en pilotmodell för verifiering av negativa utsläpp från användning av biokol. Sverige bör ha goda förutsättningar att kunna rapportera information om negativa utsläpp i den årliga svenska klimatrapporten till EU.

Det blir samtidigt viktigt att negativa utsläpp kan rapporteras inom ramen för internationella frivilligdrivna standarder såsom Global Reporting Initiative (GRI) och Green House Gas Protocol (GHGP). Exempelvis bör energikonsumenter kunna redovisa negativa utsläpp i sina klimatbokslut i det så kallade scope 2, ”köpt energi”. Detta är närmast en förutsättning för att det skall vara möjligt att utveckla affärsmodeller baserat på bio-CCS eller biokol.

Detta är inte ett område som kan utvecklas genom lagstiftning och styrmedel, men rimligen kommer Sveriges vägval och en uttalad position i frågan om negativa utsläpp att få stor betydelse för utvecklingen av rapporteringssystemen.

Förslaget till föreskrifter

De legala hinder som i dag finns för gränsöverskridande transport och lagring av koldioxid behöver skyndsamt undanröjas. Det är också på sikt bra om fler aktörer för permanent lagring tillkommer.

Förslag till förordning om statligt stöd till negativa utsläpp genom bio-CCS

5 §

SE tillstyrker förslaget

6 §

SE tillstyrker förslaget med följande förslag till tillägg:

Anläggningar som fått stöd för en kontraktperiod bör kunna ges fortsatt stöd efter denna period genom särskild auktionering av negativa utsläpp för aktörer som driver befintliga bio-CCS-anläggningar.

SE vill dessutom betona följande. Investeringsviljan kommer att påverkas starkt av vilken politisk risk aktörerna ser. Utformningen av föreslagna styrmedel bör därför ske så att de är stabila och långsiktiga och inte kan ändras så att de drar undan antagna finansiella förutsättningar för en kontrakterad aktör.

7 samt 8 §

SE tillstyrker förslaget.

9 §

SE tillstyrker förslaget med följande kommentar. Det är rimligt att ersättningen minskas med mellanskillnaden mellan kontrakterad ersättning och eventuellt beviljat stöd. Stödgivare inom EU kan dock komma att ställa motsvarande krav på att nationella stöd utgår för att bevilja investeringsbidrag. Det kan således uppstå en ”moment-22”-liknande situation. SE förutsätter att denna risk kan lösas när de praktiska riktlinjerna och föreskrifterna för utbetalning av stödet utarbetas.

10-18 §§

SE tillstyrker förslagen.

19 §

SE tillstyrker förslaget och konstaterar att närmare föreskrifter om förfarandet vid den omvända auktion som omnämns i 5 § föreslås utformas av Statens energimyndighet. SE förutsätter att tillfälle kommer ges att lämna synpunkter på de närmare föreskrifterna i senare skede, och lämnar därför denna fråga här.

Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:1319) om statligt stöd till åtgärder för att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser och för negativa utsläpp

SE tillstyrker föreslagen ändring och har följande kommentar.

Stöd för teknikutveckling och demonstration inom bio-CCS behöver sannolikt finnas kvar. Teknikutveckling bör kunna ske parallellt med att auktionssystemet tillämpas skarpt eftersom det finns idag finns teknik som kan implementeras i full skala och därmed utvärderas på ett sätt som annars inte vore möjligt.

Övrigt

I utredningen föreslås att regeringen ser över möjligheten att skattebefria egenproducerad el som används för avskiljning av koldioxid, eller att vidta annan åtgärd för att minska risken för en försämrad effektbalans till följd av turbinbyten.

SE tillstyrker förslaget, och vill påpeka att applikationer vid kraftvärmeverk i fjärrvärmesystem kan designas så att elproduktion kan prioriteras vid behov.

SE svarar gärna på frågor om detta yttrande och medverkar gärna i möten eller på annat sätt för att utveckla förslagen och utbyta idéer och tankar.

Med vänlig hälsning,
Stockholm Exergi AB

Anders Egelrud, VD